

UZUPEŁNIA UCZEŃ

KOD UCZNIĄ

--	--	--

DATA URODZENIA

--	--	--	--	--	--	--	--

**Ogólnopolski Próbny „Egzamin z Tutorem”
dla uczniów klas siódmych szkoły podstawowej
z zakresu języka polskiego**

Instrukcja dla ucznia

1. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój kod i datę urodzenia.
2. Zestaw zawiera **21 zadań i 16 stron**. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. W arkuszu znajdują się różne typy zadań. Rozwiązania do zadań: **1–5, 7, 10, 11, 13–17** należy zaznaczyć na karcie odpowiedzi w następujący sposób:

- wybierz jedną z podanych odpowiedzi i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą, np. gdy wybierasz odpowiedź A:

	B	C	D
--	---	---	---

- wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiednimi literami, np. gdy wybierasz odpowiedź FP:

PP	PF		FF
----	----	--	----

- do informacji oznaczonych właściwą literą dobierz informacje oznaczone liczbą lub literą i zamaluj odpowiednią kratkę, np. gdy wybierasz literę B i liczbę 1:

A1	A2		B2
----	----	--	----

4. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.

	B	C	
--	---	---	--

5. Odpowiedzi do zadań: **6, 8, 9, 12, 18–21** zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
6. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub granatowym tuszem.
7. Nie używaj korektora ani kalkulatora.
8. Dwie ostatnie strony stanowią „**Brudnopis**”. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane.

Powodzenia!**MAJ 2018****Godzina rozpoczęcia:**

.....

**Czas pracy:
120 minut****45 punktów**

Informacje dla uczniów

Przeczytaj uważnie teksty, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi.

Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.

Na ostatniej stronie zamieszczona jest lista lektur obowiązkowych.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Historia naszej ojczyzny to bardzo ważny temat, którym dzieci interesują się już od najmłodszych lat. W naszej domowej biblioteczce wśród wielu pozycji o tej tematyce zagościła pewna książka, której lektura wywarła na nas niesamowite wrażenie. *Historia Polski w komiksie* to niezwykła księga autorstwa Bogusława Michalca, z ilustracjami i scenariuszem Pawła Kołodziejskiego, opracowanie graficzne zaś przygotowała Anna Smak-Drewniak (...).

Wędrówkę po dziejach historii Polski rozpoczynamy od znajomości z Dziejkiem Historiuszem, który to każdego dnia rozmyśla o dawnych wiekach, bitwach i czasach tarczy, miecza oraz honoru. Pewnego dnia spotyka on Orła, który ofiaruje Dziejkowi pióro mające posłużyć mu do opisanie niezwyklej wędrówki, którą odbędzie wspólnie z drapieżnym ptakiem. To, co ujęło nas najbardziej podczas lektury książki, to niesamowita lekkość, prostota słowa, a jednocześnie duża dawka wiedzy i... humoru! Tak – humoru. Autor włączył do komiksu wiele żartobliwych wątków i słów, które należy przyjmować z przymrużeniem oka.

Mali czytelnicy przeczytają słynną legendę o Lechu, Czechu i Rusie, poznają ważny dla nas chrzest Polski, dzieje Bolesława Chrobrego i świętego Wojciecha, Bolesława Śmiałego i świętego Stanisława. Poznają wczesne średniowiecze, zakon krzyżacki, Władysława Łokietka, Kazimierza Wielkiego i królową Jadwigę. Poznają czasy Jana Długosza, Wita Stwosza, Kazimierza Jagiellończyka, a następnie od czasów renesansu, słynnych wodzów i potopu szwedzkiego, czasy saskie, rozbiory Polski, powstanie listopadowe, styczniowe, legiony, odzyskanie niepodległości, okres wojny aż po „Solidarność”, stan wojenny i na czasach obecnych skończywszy.

Sukcesy i upadki, chwile radosne i tragiczne – wszystko to autorzy ukazali z należytą powagą, ale i jako ciekawą opowieść. Dziejek Historiusz i Orzeł, pokonując kolejne etapy na mapie, w niebywały sposób ukazują najważniejsze fakty z dziejów Polski. Często są one ukazane skrótowo, symbolicznie, za pomocą istotnych haseł i kilku słów, tak aby nie przytłaczać dzieci ilością wiadomości, a jedynie zachować w ich pamięci to, co najważniejsze.

Komiks jest bardzo zachęcającą formą, gdyż dominujące w książce ilustracje przyciągają uwagę czytelnika i płynnie przeprowadzają go przez karty historii. Jest to wartościowa lektura, dla której warto znaleźć miejsce w swojej biblioteczce.

[321 wyrazów]

Na podstawie: <http://wnaszejbajce.pl>, dostęp 27 grudnia 2017

Zadanie 1. (0-1)

Oceń prawdziwość poniższych sformułowań. Wybierz P, jeśli sformułowanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W tekście wyliczenie wydarzeń historycznych określa ramy czasowe dziejów Polski ukazanych w komiksie.	P	F
Treści ukazane w formie komiksu mają ułatwić młodemu czytelnikowi poznanie historii własnego kraju.	P	F

Zadanie 2. (0-1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Autorzy tekstu w książce *Historia Polski w komiksie* szczególnie docenili

- A. wykorzystanie nowoczesnych technik graficznych.
- B. ukazanie sukcesów i upadków w dziejach Polski.
- C. dokładny opis akcji.
- D. przedstawienie wiedzy historycznej w sposób łatwy w odbiorze.

Zadanie 3. (0-1)

Oceń prawdziwość poniższych sformułowań. Wybierz P, jeśli sformułowanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W treści komiksu występują postacie realistyczne i fantastyczne.	P	F
Wszyscy bohaterowie komiksu są postaciami znanymi z polskiej historii.	P	F

Zadanie 4. (0-1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

We fragmencie: „Sukcesy i upadki, chwile radosne i tragiczne” występują

- A. synonimy.
- B. antonimy.
- C. archaizmy.
- D. homonimy.

Zadanie 5. (0-1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie 1. albo 2.

Tekst poświęcony książce *Historia Polski w komiksie* jest

A.	tekstem literackim,	ponieważ	1.	jego celem jest wywołanie różnych przeżyć estetycznych i oddziaływanie na wyobraźnię czytelnika.
B.	tekstem publicystycznym,		2.	jego celem jest ocena jakiegoś dzieła i wywarcie wpływu na odbiorcę.

Zadanie 6. (0-1)

Przekształć podkreślony w zdaniu związek frazeologiczny tak, aby zachować sens wypowiedzi.

Autor włączył do komiksu wiele żartobliwych wątków i słów, które należy przyjmować z przymrużeniem oka.

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0-1)

Które z podanych zdań nie jest opinią? Wybierz poprawną odpowiedź.

- A. *Lektura wywarła na nas niesamowite wrażenie.*
- B. *Komiks jest bardzo zachęcającą formą.*
- C. *Wędrówkę po dziejach historii Polski rozpoczynamy od znajomości z Dziekiem Historiuszem.*
- D. *Historia naszej ojczyzny to bardzo ważny temat.*

Zadanie 8. (0–2)

Na jednej ze stron internetowych toczy się dyskusja na temat: *Komiks czy tradycyjna książka o historii Polski?*

Zabierz głos w dyskusji. Napisz komentarz, w którym przedstawisz swoje stanowisko i poprzysz je dwoma argumentami.

Re: Komiks czy tradycyjna książka o historii Polski?	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
	Odpowiedz

Zadanie 9. (0-2)

Do każdej z podanych wartości (odwaga, patriotyzm) dopisz bohatera z lektury obowiązkowej (innego bohatera dla każdej wartości) i przykład sytuacji, w której ten bohater wykazał się daną wartością.

a) Odwaga

Bohater: .....

Tytuł utworu: .....

Przykład sytuacji .....

.....

.....

b) Patriotyzm

Bohater: .....

Tytuł utworu: .....

Przykład sytuacji .....

.....

.....

Pamiętaj! Przenieś odpowiedzi na kartę odpowiedzi!

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Adam Mickiewicz

Pan Tadeusz, fragm.

Było cymbalistów wielu,
Ale żaden z nich nie śmiał zagrać przy Jankielu
(Jankiel przez całą zimę nie wiedzieć gdzie bawił,
Teraz się nagle z głównym sztabem wojska zjawił).
Wiedzą wszyscy, że mu nikt na tym instrumencie
Nie wyrówna w biegłości, w guście i w talencie. (...)
Wzniósł ręce, spuścił razem, w dwa drażki uderzył:
Zdumieli się słuchacze...

Razem ze strun wiela
Buchnął dźwięk, jakby cała janczarska kapela
Ozwała się z dzwonekami, z zelami, z bębenki.
Brzmi Polonez Trzeciego Maja! – Skoczne dźwięki
Radością oddychają, radością słuch poją,
Dziewki chcą tańczyć, chłopcy w miejscu nie dostoją –
Lecz starców myśli z dźwiękiem w przeszłość się uniosły,
W owe lata szczęśliwe, gdy senat i posły
Po dniu Trzeciego Maja w ratuszowej sali
Zgodzonego z narodem króla fetowali;
Gdy przy tańcu śpiewano: „Wiwat Król kochany!
Wiwat Sejm, wiwat Naród, wiwat wszystkie Stany!”

Mistrz coraz takty nagli i tony natęża,
A wtem puścił fałszywy akord jak syk węża,
Jak zgrzyt żelaza po szkle – przejął wszystkich dreszczem
I wesołość pomięszął przeczuciem złowieszczem.
Zasmuceni, strwożeni, słuchacze zwątpili,
Czy instrument niestrojny? czy się muzyk myli?
Nie zmylił się mistrz taki! On umyślnie trąca
Wciąż tę zdradziecką strunę, melodyję zmaça,
Coraz głośniej targając akord rozdaşany,
Przeciwno zgodzie tonów skonfederowany;
Aż Klucznik pojął mistrza, zakrył ręką lica
I krzyknął: „Znam! znam głos ten! to jest Targowica!”
I wnet pękła ze świstem struna złowróżąca;

Pamiętaj! Przenieś odpowiedzi na kartę odpowiedzi!

Muzyk bieży do prymów, urywa takt, zmaça,
Porzuca prymy, bieży z drążkami do basów.
Słychać tysiące coraz głośniejszych hałasów,
Takt marszu, wojna, atak, szturm, słychać wystrzały,
Jęk dzieci, płacze matek. – Tak mistrz doskonały
Wydał okropność szturmu, że wieśniaczki drżały,
Przypominając sobie ze łzami boleści
Rzeź Pragi, którą znały z pieśni i z powieści,
Rade, że mistrz na koniec strunami wszystkimi
Zagrzmiał i głosy zdusił, jakby wbił do ziemi.

[...] mistrz tony wznosi,
Natęża, takty zmienia, coś innego głosi.
I znowu spojrział z góry, okiem struny zmierzył,
Złączył ręce, oburącz w dwa drążki uderzył:
Uderzenie tak sztuczne, tak było potężne,
Że struny zadzwoniły jak trąby mosiężne
I z trąb znana piosenka ku niebu wionęła,
Marsz tryumfalny: „Jeszcze Polska nie zginęła!”
„Marsz Dąbrowski do Polski!” – I wszyscy klasnęli,
I wszyscy: „Marsz Dąbrowski!” chorem okrzyknęli!

[354 wyrazy]

Zadanie 10. (0-1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

We fragmencie opisującym koncert Jankiela jest mowa o tym, że *Skoczne dźwięki / Radością oddychają, radością słuch poją*. W cytowanym fragmencie występuje

- A. apostrofa.
- B. ożywienie.
- C. porównanie.
- D. epitet.

Zadanie 11. (0-1)

Jaką funkcję w tekście pełni poniższe porównanie? Zaznacz P we właściwym miejscu.

falszywy akord jak syk węża, /Jak zgrzyt żelaza po szkłe

1.	Informuje o niedoskonałości instrumentu.	P
2.	Podkreśla mistrzostwo gry Jankiela.	P
3.	Wskazuje na błędy w grze na skutek zmęczenia.	P

Zadanie 12. (0-2)

Uzupełnij tabelę. Wypisz z tekstu dwa wydarzenia historyczne. Do każdego z nich dopisz cechę muzyki Jankiela i opisz reakcję słuchaczy.

wydarzenie	cecha muzyki	reakcja słuchaczy
	.....	....
	.....	....

Zadanie 13. (0-1)

W którym znaczeniu został użyty wyraz *bawił* w podanym fragmencie? Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

*Jankiel przez całą zimę nie wiedzieć gdzie bawił,
Teraz się nagle z głównym sztabem wojska zjawił.*

bawić

- «zajmować kogoś, dostarczając mu rozrywki, uprzyjemniać komuś czas, zabawiać»
- «wprawiać w zadowolenie, w dobry nastrój»
- «przebywać gdzieś czasowo; gościć»

Na podstawie: Słownik języka polskiego, pod red. Mieczysława Szymczaka, Warszawa 1998.

Wyraz *bawił* został użyty _____

A.	w znaczeniu 1.
B.	w znaczeniu 2.
C.	w znaczeniu 3.

Zadanie 14. (0-1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Na podstawie fragmentu tekstu można wnioskować, że cechą, która w największym stopniu charakteryzuje Jankiela, jest

- A. towarzyskość.
- B. uprzejmość.
- C. błyskotliwość.
- D. patriotyzm.

Zadanie 15. (0-1)

Z czego wynikał entuzjazm słuchaczy w poniższym fragmencie? Zaznacz poprawną odpowiedź.

„*Marsz Dąbrowski do Polski!*” – *I wszyscy klasnęli,
I wszyscy: „Marsz Dąbrowski!” chorem okrzyknęli!*

- A. Melodia rozbudziła w słuchaczach nadzieje na upragnione wyzwolenie.
- B. Wszyscy znali hymn Polski, więc mogli zacząć go śpiewać.
- C. Słuchacze wiedzieli, że tak kończy się koncert Jankiela.
- D. W tym fragmencie Jankiel szczególnie popisał się swoim talentem.

Zadanie 16. (0-1)

Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

W zdaniu *Dziewki chcą tańczyć* wyraz *dziewki* jest **A / B**, a wyraz *tańczyć* **C / D**.

- A. podmiotem
- B. przydawką
- C. dopełnieniem
- D. orzeczeniem

Zadanie 17. (0-1)

Oceń prawdziwość poniższych sformułowań. Wybierz P, jeśli sformułowanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W podanym fragmencie <i>Pana Tadeusza</i> występują rymy żeńskie, dokładne, parzyste.	P	F
Ze względu na opis dramatycznych wydarzeń z dziejów Polski utwór pt. <i>Pan Tadeusz</i> jest zaliczany do dramatu.	P	F

Zadanie 18. (0-2)

Pomóż koleżance rozwiązać problem ortograficzny dotyczący pisowni wielkich i małych liter.

Uzupełnij zdania. Wpisz w wyznaczone miejsca **A** albo **B**.

A. polski   B. Polski

1. Język _____ jest trudny dla obcokrajowców.
2. Polonez to _____ taniec narodowy.
3. W albumie znalazły się informacje o najpiękniejszych miejscach _____.

Zadanie 19. (0-2)

Uzupełnij poniższe zdania w taki sposób, aby treść zawierała prawdziwe informacje.

Układ wszystkich zdarzeń w utworze epickim nazywamy ....., a osobę, która o nich opowiada .....

Zadanie 20. (0-1)

Józef Szermentowski, *Stary żołnierz i dziecko w parku*, 1868. Olej na płótnie. Muzeum Narodowe, Poznań.

Starzec przedstawiony na obrazie odgrywa dużą rolę w edukacji patriotycznej dziecka. Sformułuj argument uzasadniający tę myśl.

.....

.....

.....

Pamiętaj! Przenieś odpowiedzi na kartę odpowiedzi!

Zadanie 21. (0–20)

Wybierz jeden z tematów i napisz wypracowanie.

Temat 1.

Napisz rozprawkę, w której uzasadnisz, że Polacy są patriotami. W argumentacji odwołaj się do *Pana Tadeusza* i do innego dowolnego utworu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Temat 2.

Napisz opowiadanie, w którym spotykasz bohatera wybranej lektury obowiązkowej charakteryzującego się odwagą. Przedstaw sytuację ukazującą tę cechę postaci i wykaż, że znasz treść lektury.

Wypracowanie na temat nr .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Lista lektur obowiązkowych

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym treny I, V, VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonetów krymskich*, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Księżę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Brudnopis

A series of horizontal dotted lines for writing.

Pamiętaj! Przenieś odpowiedzi na kartę odpowiedzi!

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 24 lines spaced evenly down the page.

Pamiętaj! Przenieś odpowiedzi na kartę odpowiedzi!